

Handläggare
Patricia Hamberg
Telefon: 0850815024

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2019-09-26

Betänkandet SOU 2019:35 Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr 2019/1146

Förslag till beslut

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar följande:

1. Detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Utredningen gällande demokrativillkor i statsbidragsförordningarna har genomförts på uppdrag av regeringen med syfte att säkerställa att bidrag fördelas till verksamheter som är förenliga med samhällets grundläggande värderingar såsom de är formulerade i regeringsformen och i de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter. I utredningen lämnas förslag på lagändring innehållande nya demokrativillkor samt åtgärder för att säkra likställighet i tolkning och bedömning av villkoren.

Förvaltningen är positiv till de förslag som presenteras i utredningen.

Bakgrund

Utredningen gällande demokrativillkoren i statsbidragsförordningarna har sänts till Stockholms stad för yttrande. Skarpnäcks stadsdelsnämnd har tillsammans med socialnämnden, utbildningsnämnden, stadsledningskontoret, äldrenämnden, arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden samt stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta och Södermalm ombetts besvara remissen. Yttrande ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 23 september.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen samt behandlats i förvaltningsgrupp och i pensionärsråd 2019-09-19.

Ärendet

Utredningen har haft i uppdrag att se över demokrativillkoren i statsbidragsförordningarna i syfte att säkerställa att bidrag fördelas till verksamheter som är förenliga med samhällets grundläggande värderingar såsom de är formulerade i regeringsformen och i de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter.

Bidrag till civilsamhället kan fördelas med utgångspunkt från olika förordningar, varav cirka hälften innehåller någon form av demokrativillkor. Enligt nuvarande bidragsvillkor ställs krav på demokrati genom att kräva att organisationen har ett syfte som är förenligt med de värderingar som präglar ett demokratiskt samhälle, att organisationen är demokratiskt uppbyggd eller att organisationen i sin verksamhet respekterar demokratins idéer.

I utredningen framförs att demokrativillkoret gällande organisationens verksamhet bedöms som svår att tillämpa då villkoret är otydligt formulerat i lagstiftning samt då det saknas vägledande förarbeten och praxis. Utredningen föreslår därför en annan utformning av demokrativillkoren som är utformade ifrån ageranden som leder till att bidrag inte får lämnas. Det innebär att bidrag inte ska få lämnas till organisationen om den eller någon av dess företrädare inom ramen för verksamheten agerar enligt följande;

1. utövar våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter,
2. diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde,

3. rättfärdigar, främjar eller uppmanar till sådana agerande som anges i 1 eller 2, eller
4. motarbetar det demokratiska styrelseskicket.

I utredningen föreslås en ändring i lagstiftning gällande återkallande av beslut och återbetalningsskyldighet. De bidragsutbetalande myndigheterna föreslås kunna besluta om att ett beviljat bidrag inte ska betalas ut alternativt återbetalas om myndigheten bedömer att en organisation inte uppfyller bidragsvillkoren. Flera bestämmelser innehåller förbud mot överklagan vilket i utredningen anses strida mot Europakonventionen. För att öka rättssäkerheten för de ansökande organisationerna föreslår utredningen att överklagandebestämmelser i statsbidragsförordningarna ska ändras för att möjliggöra överklagande av beslut gällande såväl ansökan om bidrag som beslut om återkallat eller återkrävt bidrag. I utredningen föreslås Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) få i uppdrag att stödja de bidragsgivande myndigheterna i tillämpningen av den nya lagstiftningen.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till utredningens genomförande och de åtgärder som presenteras då förslagen syftar till att öka likställigheten och rättssäkerheten i bedömningen av demokratikraven vid fördelning av bidrag.

Den föreslagna utformningen på demokrativillkoren är i förvaltningens mening förenlig med kraven som ålagts stadens verksamheter enligt gällande styrdokument.

Förvaltningen föreslår att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.

Maria Laxvik
Stadsdelsdirektör

Bilagor

1. Betänkandet SOU 2019:35 (*Finns på Meetings*)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Mathiasson Laxvik, Stadsdelsdirektör	2019-08-05